

Delavska Pravica

Glasilo krščanskega delovnega ljudstva

Izhaja vsak četrtek pop. v slučaju praznika dan popre. — Uredništvo: Ljubljana, Miklošičeva c. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo

Posamezna številka Din 1.— ~ Cena: za 1 mesec Din 4.—, za četrt leta Din 10.—, za pol leta Din 20.—; za inozemstvo Din 7.— (mesečno) — Oglasi: po dogovoru

Oglasi, reklamacije in naročnina na upravo Delavske zbornice, Miklošičeva cesta 22, I. nad. Telefon 2265 — Štev. čekovnega računa 14.900

Klic po pravici

Članek »Resna znamenja«, ki smo ga objavili v zadnji številki naše »Delavske Pravice«, je našel mnogo odobravanja med vsemi našimi prijatelji. Misel, ki jo članek med drugim poudari, da je pač manjše važnosti ali kdo napada kapitalizem samo v knjigah in izjavah, kakor to, da je iskreno in z dejanjem njegov nasprotnik, je treba ponovno in ponovno poudariti. Nima danes kapitalizem kot družabni in gospodarski sistem dosti zagovornikov, redki so, ki ga v knjigah, sistemih in teorijah branijo ter zagovarjajo, pač pa ima dosti takih »nasprotnikov«, ki ga z besedami pobijajo, z dejanji pa podpirajo, vzdržujejo, tem s tem, da nasprotnike kapitalizma napadajo, cepijo in preganjajo, dejansko kapitalizmu samemu pomagajo. Njihove besede bodo sicer ostale zapisane, izgubile pa se bodo v prazen nič, ker jim ne slede dejanja.

Tudi za vernega kristjana so važne misli, ki so v članku ob zmagi levičarjev v Španiji omenjene. Spomnili smo se pri tem na članek, ki ga je l. 1930 prinesel vaticanski dnevnik »Osservatore Romano« (maja) ob priliki, ko je moskovski »Brezbožnik« objavil sliko pod naslovom »Zaslon proti vetru«.

Slika predstavlja velikega Kristusa z nemirnimi črnimi očmi, ki steguje svoje roke na levo in miri gručo do tal poteptanih revežev, izmognanih žena, do kosti shujšanih otrok, surovih, radi udarcev usod poživiljenih kmetov in od olja ter premoža umazanih delavcev. Zdi se, da govori Kristus tem nesrečnežem: »Blagrujte trpljenje! Ne upirajte se svojim gospodarjem in izžemalcem. Ne iščite svojim otrokom veselejšega in človeku bolj primernega življenja! Življenje je kratko, vaše plačilo pa je v nebesih! Potrpljenje!«

Za Kristusom, ki je v rdeče oblečen, se skriva pred množico trebušast »buržua« z rdečim, zamaščenim obrazom. S svojimi mastnimi, z briljanti posejanimi prsti, s poželjivim, odurnim pogledom, vleče vrv z zanko na koncu; v zanki tiči vrat proletarca z brezkrvnim, zabuhlim obrazom. Kristus, zaščitnik pa prikriva ves prizor množici revežev. To je »paravent« (zaslon pred vetrom) — Kristus.

»Osservatore Romano« po opisu te slike nadaljuje:

»Spričo takih bogokletnih slik ne zadostuje samo ogorčenje, da se zadovoljimo z golim, hinavskim protestom farizeja. Morda bi bilo bolje čisto ponižno nekoliko pomisliti in si malo izprašati vest.

Zakaj prikazuje boljše Kristusa kot zaslon kapitalistov? Zakaj je ta ilustracija le simbol mnogih člankov in govorov? Zakaj jim ljudstvo tako lahko verjame?

Gotovo je, da je v Rusiji brez števila brezvercev, ki se iz golega sovraštva do vere bore zoper njo z lažmi, vendar moramo priznati, da tudi takih ne manjka, ki so v dobri veri podlegli prevari in se oddaljujejo od Jezusa, ker vidijo v njem »paravent«, izdelovalca evangeljskega opija in zvodnika izkoriščanih mas. Da, odkod to bridko razočaranje, odkod take množice odpadnikov? Odkod?

Priznajmo odkrito! Mnogi, ki so se imenovali in se še imenujejo Kristusovi učenci, so ga le prevečkrat izdali. Ali se res vsi in prav vsi trudijo, da bi urveljavili na svetu pravičnost in usmiljenje kakor Bog hoče? Laž je močitev, če ni njen sad ljubezen do bližnjega. Zakaj oboje je le ena zapoved, pravi Kristus. In prerok Izaija kliče: »Tisti post ugaja Bogu, kateri krivičnih okov rešuje, vezi jarma trga, vrača zatiranim prostost in uničuje vsako sužnost.«

Da, krivične verige je treba razvezovati, ne pa proglašati, da jih ni mogoče uničiti, ker so usojene; ne sme nam biti dovolj, da uklenjenim dajemo samo poguma in jim izkazujemo dela ljubezni. Škoda, le preveč je takih, ki se zadovoljijo z raznimi »hladili«, z miloščino, in nič ne store, da bi se nehale suženjstvo tolikih delavcev, katero so papeži 19. in 20. stoletja tako ostro ožigosali. Preden govorimo o ljubezni, moramo uveljaviti pravico!

»Če pod ljubeznijo razumemo« — tako piše Pttier — »tisto ljubezen, ki ljubi Boga nad vse in svojega bližnjega kakor samega sebe iz ljubezni do Boga, potem je ta ljubezen izpolnitev postave, ljubezen, ki nas sili, da izpolnjujemo vse zapovedi. Ta ljubezen bo dala bližnjemu najprej to, kar mu je dolžna, šele potem bo prišla z darovi. In z Lacordairjem pravim: Začetek ljubezni je pravičnost.«

Delavec, ki dela, ima pravico do plače, s katero more dostojno preživljati svojo družino; ima pravico do zdravja, do življenja, sonca in človeškega veselja. Saj, četudi bo dobival pravično plačo; čeprav bi postal s pomočjo svoje stanovske organizacije svoboden sodelavec delodajalca; tudi, kadar bo delavska družina poleg krščanske vzgoje imela na razpolago naravna sredstva, da si vzdrži svoje dostojna, četudi skromna stanovanja, da si ohrani zdravje, da vzredi in vzgoji otroke — kljub vsemu temu, bo zaradi človeškega egoizma, ki se popolnoma izkoreniniti ne da, radi lenobe in boleznih še vedno ostalo zadosti zla za dela krščanske ljubezni. — Ljubezen bo prišla, ob svojem času in

blagoslavljal jo bodo. Ali — namesto pravičnosti je ne smemo stavljaljati.

Delavec, ki dela, ima pravico in dolžnost, da se preživlja s svojim delom in ne sme biti odvisen od miloščine velikodušnih mošenj; odklanjati mora vsako beraštvo.

Grozovito je revežem govoriti: »Blagor žalostnim!«, če človeku dobro gre in je srečen. To je ironija, ki vpije po maščevanju, to je maličevanje pridige na goril! Dobre so besede, toda vzgled mora iti pred njimi.

Bližnjemu, ki joka in trpi, moramo seveda povedati, da je v Bogu edina sreča. Toda, če ni dovoljeno oznanjati surove revolucije, moramo na vsak način podpirati pravične zahteve, vlivati veselje do življenja vsem bratom, ne pa jih oropati časnih dobrin v imenu večnih.

Nikar ne pozabimo besed sv. Tomaža Akvinskega, da je potrebno gotovo blagostanje, če naj človek čednostno živi. Dandanes pa je le preveč takih ljudi, ki ne samo da ne morejo dobro živeti, ampak nimajo niti najpotrebnejšega za goli obstanek.

Če v taki »nezasluženi bedi« — kakor jo imenuje papež Leon XIII. — puščamo reveže, ki gledajo v nas Jezusove dediče in učitelja presoja po delih njegovih učencev, se bodo obrnili s sovraštvom od nas.

Potem pa, ali nas ne bo kot bič bilo v obraz Kristusovo prokletstvo: »Gorje vam, pismouki in farizeji, hinavci: ker požirate hiše vdovam, medtem ko hinavsko opravljate dolge molitve.« (Mt. 23. 14.)

Seja strokovnega odbora rudarjev in kovinarjev JSZ

Jugoslovanska strokovna zveza ima za posamezne skupine iste stroke posebne strokovne odbore, ki se pri svojih sejah pečajo izključno z vprašanji, ki se tičejo njihove stroke. Tako je imel preteklo nedeljo sejo strokovni odbor rudarjev in kovinarjev. Seja se je vršila v prostorih JSZ v Ljubljani, udeležili so se je pa zastopniki rudarjev iz Trbovelj, Hude jame, Zagorja, Črne pri Kamniku in iz Krmelja, zastopniki kovinarjev pa z Jesenic, Javornika, Kamnika in iz Ljubljane. Centralo JSZ je zastopal tajnik Rozman Jožko.

Na seji so se obravnavala predvsem vprašanja o dosedanjih in nadaljnjih ukrepih zaradi sanacije Pokojninskega zavarovanja Bratovske skladnice, nadalje o položaju rudarjev z ozirom na zopetno nameravanje znižanja dobav premoga od strani državnih železnic in o položaju naše težke železne industrije. K vsem tem važnim vprašanjem so bila podana izčrpna poročila, tako da so bili zastopniki skupin točno poučeni. K vsem točkam se je razvila stvarna debata, pri kateri so zastopniki pokazali vso zrelost in sposobnost za razmotrivanja o tako važnih življenjskih vprašanjih, ki so dandanes ravno za rudarje in kovinarje nad vse važna. Po razgovoru so se napravili potrebni sklepi, ki so nujno potrebni v obrambo ogroženih pravic.

Pri razgovoru o položaju skupin, prav tako pa tudi Jugoslovanske strokovne zveze, z ozirom na ustanovitev nove katoliške delavske organizacije »Zveze združenih delavcev«, kakor tudi »Društva združenih trgovskih in privatnih nameščencev« in »Strokovne zveze poljedelskih delavcev«, ki spadajo v skupni sklop, in hočejo ogroževati nujno potrebni etnotni nastop kršč.

soc. delavstva in nameščentstva, je zastopnik rudarjev, tov. Lešnik, predlagal sledečo resolucijo:

»Rudarji in kovinarji, zbrani na seji strokovnega odbora rudarjev in kovinarjev v nedeljo, dne 15. marca v Ljubljani, so soglasno ugotovili, da je delo Jugoslovanske strokovne zveze v polnem skladu s strokovnima odboroma krajevnih skupin kakor tudi odbori skupin, ker prav za prav vse to delo vodimo mi delavci sami v skladu s članstvom in njegovo matico, centralo JSZ.

Zato zastopniki svojih skupin izražamo polno zaupanje vodstvu JSZ, ker je delo in smer, ki jo vodi načelstvo JSZ v tem času, naša linija in samo odraz naših zahtev in časa, v katerem živimo.«

Predlagana resolucija je bila soglasno sprejeta, kar znači poleg radomeljske in kranjske resolucije enoten odpor vsega kršč. soc. delavstva proti vsakemu napadu na Jugoslovansko strokovno zvezo.

Seja strokovnega odbora rudarjev in kovinarjev, ki je trajala skoro tri ure, je pokazala vso živahnost in borbenost v naših vrstah.

Kdo iztrga človeka nižinam življenja, polnim grdega samoljublja in prevar? Kdo ga blaži, dviga in npravnstveno usovršuje? V prvi vrsti lepa knjiga. Ona ga odtegne vsemu nizkotnemu in grdemu ter mu nudi trenutke najčistejšega veselja. Zakaj se odrekaš takim užitek, ko moraš za manj vredno, kajrkaš celo škodljivo zabavo žrtvovati neprimerno več denarja.

Zato postani naročnik »Krekove knjižnice« in podpri našo stvar! — Cena broširanim knjigam letno 48, vezanim 78 Din.

Odločno protestiramo!

Dnevno časopisje poroča, da je prišlo v novi finančni zakon za leto 1936-1937 več poblastil soc. političnega značaja. Med drugimi je tudi to, da se minister za gozdove in rudnike pooblašča v čl. 5., odst. 9., da lahko ukine pri podjetjih, ki spadajo pod rudarski zakon, § 219. obrtnega zakona. Ta člen določa, da ima delavec v primeru zapreke in bolezni v službi pravico do odškodnine, in to največ do enega tedna.

To se z drugimi besedami pravi, da je dovoljena demontaža še onih malo pravic, ki jih delavstvo po novem obrtnem zakonu ima. Je

poizkus, ki bo, ako se v tem slučaju posreči, seveda obveljal za vso industrijo, kajti ta se bo gotovo potem uprla, da bi plačevala bolezensko odškodnino in druge eventualne zapreke svojim delavcem. Zdi se, da naj bi bil to tudi del sanacije brat. skladnic. Seveda bi od tega imeli korist in dobiček samo delodajalci.

Naše delavstvo odločno zahteva, da to poblastilo pod nobenim pogojem ne pride v finančni zakon. Ako se že ne more izvesti starostno in popolno brezposelno zavarovanje, naj se vsaj to, kar je, ne uničuje.

Protestno zborovanje rudarjev

V nedeljo, dne 15. t. m., ob 8 dopoldne se je vršilo v prostorih gostilne »Stokavnik« pri Sv. Jederti protestno rudarsko zborovanje proti zopetnemu poslabšanju pokojninskih dajatev, odnosno proti sanaciji pokojninskega zavarovanja na račun naših upokojencev. Že leta in leta je naš klic po sanaciji glas vpijočega v puščavi. Dvanajsta ura bije in zadnji čas je, da se odločilni faktorji zganejo ter pokažejo svoje razumevanje in nudijo neobhodno potrebno pomoč našemu, tik propada se nahajajočemu pokojninskemu zavarovanju. Nešteto deputacij je že zadnja leta obiskalo Belgrad in posredovalo pri ministrih v svrhu tozadavne sanacije.

Kakor po vseh rudarskih revirjih, so se na tem zborovanju tudi pri nas enoglasno sprejele tozadavne resolucije, ki se bodo ponovno poslale g. ministrom za rude in šume, soc. politiko in narodno zdravje itd.

Na zborovanju je poročal tov. Diacci, ki je do podrobnosti obrazložil navzočim žalostno stanje naše do skrajnosti izčrpane pokojninske blagajne. Tovariši so s svojo številno udeležbo pokazali, da se zavedajo resnosti časa, v katerem živimo. Tudi razgovor je bil dokaj živ in stvaren, nakar se je zborovanje zaključilo z zahtevo, da ostane naše starostno zavarovanje neokrnjeno.

Razveljavljene volitve obratnih zaupnikov v Jugobruni v Kranju

Vsem so še dobro v spominu nerednosti, ki so se vršile ob priliki lanskih volitev obr. zaupnikov v tovarni Jugobruna v Kranju. Volivni odbor, sestavljen večinoma iz rdečih zaupnikov, je razveljavil listo JSZ. Po končanih volitvah je delavstvo vložilo pri banski upravi pritožbo z zahtevo, naj se volitve razveljavijo. Toda banska uprava je (šele čez dva meseca) pritožbo zavrnila in volitve priznala kot zakonite.

Delavstvo se je pritožilo proti odloku kr. banske uprave na upravno sodišče v Celju. V pritožbi

je znova obširno obrazložilo ves potek volitev in nepravilnosti. Na podlagi te pritožbe je upravno sodišče pretekli teden zadevo pretreslo in razveljavilo odločbo kr. banske uprave ter na podlagi ugotovitev razveljavilo volitve obratnih zaupnikov zaradi nerednosti in nezakonitosti, ki jih je zagrešil volivni odbor.

Sedaj nastane novo vprašanje: ali so veljavne letošnje volitve v Jugobruni, ker jih je vodil nezakonit volivni odbor, sestavljen iz zaupnikov, ki so bili lansko leto izvoljeni?

SUZOR ostane SUZOR

Pred kratkim je bilo imenovano novo ravnateljstvo v centralo našega delavskega zavarovanja SUZOR v Zagrebu. Pri imenovanju se je v javnosti forsiralno mnenje, češ da se bo sedaj gotovo kaj na boljše spremenilo v centrali. Mi v kako zboljšanje že takrat nismo mogli verjeti, ker je predsednik kljub preimenovanju ravnateljstva ostal stari, in sicer dobro znani g. Haramina.

V ponedeljek so bile pri SUZOR-u volitve in sta bila za podpredsednika izvoljena za veleindustrijo Marko Bauer, za delavce pa Pfeifer Vladimir, uradnik zagrebške Delavske zbornice, znani socialdemokrat.

Različna preimenovanja pri raznih institucijah tako pri zavarovalnih, kakor event. drugih, ne pomagajo prav nič, če pa glava, pod katero spadajo, ostane stara.

Delavsko zavarovanje

Vedno več je pritožb zaradi prepovršnih ordinacij zdravnikov OUZD. Kje je temu vzrok — ne vemo. Vemo pa, da moramo mi člani redno plačevati prispevke, pa najsi bo da so pošteno odrajtani OUZD, ali pa jih podjetniki porabijo za svoj obratni kapital. — To zadnje nam potrjuje številka zaostanka, neplačanih zavarovalnih prispevkov koncem l. 1934, katera znaša 16.782.447,27 dinarjev. Če tiči v tem vzrok, kar ne dvomimo, potem gotovo nismo mi krivi, če se mora urad na vse strani boriti, da obdrži likvidnost.

In to naj nosi zopet delavec, kateremu se točno, da ne rečemo — preveč točno, odteguje prispevek za OUZD, s katerim potem gotovi podjetniki špekulirajo. — Takim naj bi urad zaračunal tako visoke obresti, da bi bili primorani tekoče poravnati zakonite prispevke uradu.

Zadnji čas se je veliko govorilo, da urad pošilja svoje nadzdravnike po deželi, katerim je ali naročeno ali samo da pokažejo čim večji efekt pri redukciji bolnih članov, in ti gg. brezobzirno nastopajo pri nadpregledih. — Uradovi zdravniki že itak sami dovolj strogo vršijo svojo službo, zato ni potrebno, da urad pošilja take gospode, ki znajo samo nahruliti bolnega člana in ga brez vsake potrebne preiskave spoznati delazmožnega. Takih nastopov od strani gg. zdravnikov napram članom

ne moremo mirno prenesti ter zahtevamo, da se srednjeveške šege odpravijo. Kako vpliva tak nastop na bolnike, priča dejstvo, da je pri nekem uradovem zdravniku ob priliki nadpregleda veliko bolnikov zapustilo čakalnico, ne da bi čakali na pregled.

Ali je morda bolan član kriv, če je tak gospod slabe volje, da potem v svoji nervoznosti, vrši to početje. — Ne trdimo, da ni med tistimi, ki so v bolniškem staležu, tudi simulantov, zato je pa še v večjem interesu urada, da oskrbi, da bodo zdravniški pregledi čim natančnejši. — Proti takim članom naj urad strogo nastopa. To službo tudi mi pošteno misleči člani stalno vršimo in skrbimo, da se delavsko zavarovanje ne zlorablja in izkorišča.

Mi se dobro zavedamo, da le od gospodarsko močnega delavskega zavarovanja smemo pričakovati v slučaju bolezni res zadostne podpore in učinkovitega zdravljenja. K—e.

Lesno delavstvo

Duplica. Vse članstvo naše skupine lesnega delavstva vabimo na sestanek, ki bo v torek, dne 24. marca, ob pol 6 zvečer pri Planavsku. Na sestanku bo poročal centralni tajnik Lombardo o sklenjeni kolektivni pogodbi.

Iz centrale

Tovariše in tovarišice, ki se bodo udeležili tečaja JSZ v nedeljo 22. in 29. marca, prosimo, da se takoj po prihodu v Ljubljano javijo v pisarni, ki bo poslovala od 7 do 9 dop. v dvorani Delavske zbornice.

V tem času se morajo urediti vse formalnosti, eventualne prijave, razdelitev listkov za kosilo, izplačilo stroškov za vlak onim, ki jim jih bo na podlagi okrožnice krila JSZ.

Prosimo, da se vsi tečajniki ravnate po gornjih navodilih in tako omogočite reden začetek in potek tečaja. JSZ.

Vin čarji

Maribor. Vinogradnica Glavič Marija je tožila svojega viničarja Kožuha Alojza pred viničarsko komisijo občine Košaki. Navedla je zoper njega obtožbo, da jo je občutno razžalil, jo nameraval napasti s silo in da ni več varna pred njim. Zahtevala je, da ji viničarska komisija dovoli, da ga takoj odpusti iz službe. Viničar sicer ni bil organiziran, vendar pa ga je šel na razpravo 16. t. m. zastopat tajnik JSZ, tov. Rozman. Razprava je bila zelo zanimiva in mestoma celo prekinjena. Uspeh pa je bil ravno nasproten, kakor ga je vinogradnica pričakovala. Viničar Kožuh ostane še naprej v sedanji viničariji, dobi pa še povrh izplačanih 520 Din.

Papirničarji

Večče. Občni zbor strokovne skupine papirničarjev bo v nedeljo, 22. marca, ob 9 dopoldne v domu »Prosvete« v D. M. v Polju.

Občni zbor je važen mejnik v delu vsake organizacije, posebno pa še v strokovni, zato je dolžnost vseh članov in članic, da se ga brez-pogojno, če le mogoče polnoštevilno, udeleže. Vabimo tudi zastopstvo tovariškega delavstva iz Gorican, Medvod in Količevega.

Stavbinsko delavstvo

Domžale. Ponovno opozarjamo vse stavbinske in gradbene delavce v kamniškem okraju na javni strokovni shod, ki bo v nedeljo, dne 5. aprila 1936, ob 10 pred Društvenim domom na Homcu. Ta shod je za vse stavbinske delavce zelo važen!

Kovinarji

Jesenice. Delavstvo pri KID se je skoraj znašlo nehote zopet v boju, kar nam nazorno kaže, da mora biti vedno na straži za svoje pravice ter disciplinirano v svojih strokovnih organizacijah. Odmev zadnje stavke v preteklem letu še vedno posega med delavstvo, štirje izmed aretiranih so bili pri nižjem sodišču oproščeni, a pri prizivnem sodišču v Ljubljani kaznovani z denarno globo, kar je dalo povod odpovedi službe, s tem pa razburilo duhove delavstva v kljub temu, da se glasi v amnestiji sporazum o likvidaciji stavke, kdor bo od sodišča obsojen, ta amnestije ni deležen. Ako bi bilo tukaj vsaj nekaj dobre volje, bi se stvar dala drugače uravnati, da bi ne visel v zraku tako zvani Damoklejev meč, ki bi rezal na vse strani.

Drugo je Dobrava, kar ni tako lahka stvar. Delavstvo je stalo pred dejstvom, da jutri ne bo kruha, in kaj to danes pomeni, ve vsak oče, ko deca zahteva kruha, in vsaka mati, ko gleda prepaden obraz moža, očeta, ko ji srce trga skrb, kako možu olajšati težko bol ter zadostiti svojim dolžnostim kot žena in mati, ko dela ni, a današnji svet danes odpravlja s papirnatim mečem to svetovno gonjo, ki preti upropastiti vse. Z Dobravo se je zasilno uredilo, ampak borbe bo še vseeno treba. Tretje dejstvo pa je delovni red, ki ima v svojem jedru razne hibe, ki jih bo treba na vsak način popraviti in izpiliti, kar strokovne organizacije že delajo. Rezultati vsega tega so, da je treba budno v strokovnih organizacijah delati in graditi. Izven teh je pa vsaka akcija nemogoča. To je edina pot.

Krajevne skupine prosimo, da nam vsaka med svojim članstvom pridobi vsaj štiri naročnike za našo kulturno založbo »Krekovo knjižnico«.

Za skupine to ni veliko, založbi pa bo v veliko finančno oporo, ker le v tem slučaju bo zmogla izdajati knjige, ako bo imela dovolj naročnikov.

Pošljite nam tudi naslove onih, ki bi se za knjige zanimali, da jim pošljemo prospekte. Delavska založba.

Mariborska ekspozitura

Deputacija mariborskih predilčev pri g. banu. Nastali mezdni spor v predilnici Doctor & drugi radi znižane plače predilcem je pri podjetju naložil na odpor. Odgovor, ki so ga delavci po svoji organizaciji JSZ od ravnatelja g. Fišerja zahtevali, ni bil podan. Nasprotno so odpustili nekaj predilk. S tem se je položaj zaostrial in delavstvo je bilo prisiljeno ukreniti prav vse v svojo obrambo. Zato je 11. t. m. odšla posebna deputacija k g. banu, da mu v obširni spomenici obrazloži nevdružni položaj predilcev v nekaterih oddelkih tovarne. Deputacija je vodil tov. Rozman Peter. G. ban se je za pritožbo predilcev zanimal in jim je obljubil potrebno pomoč.

Pogajanja so se vršila. Že dne 13. marca so se vršila pogajanja zaradi razmer v tovarni Doctor in drugi, in sicer na mestni policiji v Mariboru. Delavsko organizacijo sta zastopala pri pogajanjih tov. Kores Martin in Rozman Peter. Celodnevna razprava ni prinesla nobenega sporazuma, ker sta obe stranki, kakor delavci tako podjetje, vztrajali na svojem stališču. Delavci so v glavnem zahtevali to, da se takoj sprejmejo nazaj odpušeni predilci in da se mezda obdrži na prvotni višini. Ponovno razpravo bo razpisala kr. banska uprava.

Volitve obratnih zaupnikov v tovarni Doctor in drugi. Dne 8. januarja t. l. so se vršile volitve obratnih zaupnikov te tovarne. Pri teh volitvah je dobila lista JSZ samo 14 glasov in enega zaupnika. Ker pa je volilni odbor njeno listo že po izvršenih volitvah razveljavil, se je JSZ v Mariboru pritožila zoper tako postopanje. Kr. banska uprava je volitve ponovno razpisala za 14. marca po rednem postopku. Delavci in njihovi zaupniki v tej tovarni pa so sami izrazili željo, naj bi se sklenil rajši sporazum organizacij za enotno listo in bi naj volitve odpadle. To skupnost vsega delavstva je baš zahteval mezdni boj v predilnici. Zdrav razum in nesebičnost, kdor jo ima, se temu ne protivita. Toda »sodrugri« tega niso dopustili. Hoteli so imeti neko »razčiščenje«. Nastopile so tri liste: beli, plavi in rdeči. Izid volitev pa je res pokazal — temeljito razčiščenje. Rdeča lista je dobila 240 glasov in 8 zaupnikov (ne več 16), bela (JSZ) lista 136 glasov in 5 zaupnikov, plava lista pa 72 glasov in 3 zaupnike (enega z ostankom in zrebom). S tem je pokazalo delavstvo izredno veliko zaupanje JSZ, ker je spoznalo, da ima samo ta organizacija korajžjo postaviti se v bran kapitalistom in voditi delavstvo brez demagogije do njegovega boljšega kruha in pravic. Zavednim delavcem, ki ste se kljub vsem grožnjam in pritisku tako odločno postavili za listo krščansko-socialistične organizacije in jo volili, vsa čast.

Občni zbor ekspoziture JSZ v Mariboru. V nedeljo, dne 14. marca, se je, združen s proslavo 70 letnice rojstva dr. Jan. Ev. Kreka, vršil v dvorani Zadrugne gospodarske banke redni občni zbor ekspoziture JSZ. Občni zbor je bil lepo obiskan, kot že dolgo ne. Zborovanja se je udeležil tudi načelnik JSZ iz Ljubljane, tov. Srečko Žumer, ki so ga zborovalci viharno pozdravili. Vsa poročila so bila skrbno pripravljena, tako predsedni-

ško, tajniško, blagajniško in nadzorstva. Občni zbor se je izrekel soglasno zadovoljnega z delovanjem načelstva. Pri volitvah so bili izvoljeni v načelstvo tovariši: Kores Martin, Reberšek Karol, Arih Andrej, Slokar Vladimir, Žigon Franja, Fajhter Terezija, Vidic Jože, Ules Jože in Arnuš Maks, v nadzorstvo pa Lipnik Rupert, Vostner Leopold in Korošec Rozalija. Po izčrpanem dnevnem redu občnega zbora je imel tov. Srečko Žumer slavnostni govor o delu in življenju pok. dr. Jan. Ev.

Kreka in o nalogah njegove Jugoslovanske strokovne zveze.

Sestanek predilcev. V nedeljo, 22. marca, ob pol 10 se bo vršil v prostorih Jugoslovanske strokovne zveze (Delavska zbornica, I. nadstropje) sestanek delavstva iz predilnice Doctor in drugi. Vsi, ki ste volili belo listo, in vsi, ki ste za to, da pride v tej tovarni naša organizacija do odločilne moči, pridite! S seboj povabite vse svoje tovariše in tovarišice!

Zagorski rudarji v obrambi svojih pravic

V nedeljo, 15. marca, se je vršil članski sestanek rudarjev JSZ v Zagorju. Na sestanku je poročal tov. Ustar o intervencijah deputacije, ki se je mudila pretekli teden v Belgradu. V deputaciji so bili: Franc Pliberšek, načelnik II. rudarske zadruge, Filip Križnik, banski svetnik, Prosenec Anton, župan zagorske občine, nadalje g. Vital Vodusek, ekspozit na Lokah, in Vinko Ustar, predsednik zagorske skupine rudarjev. Deputacija je obrazložila vso težo naše bede, v katero je zašlo rudarsko delavstvo in z njim vred vse gospodarstvo prizadetih rudarskih revirjev. Tako je naše zavarovanje na robu propada zaradi redukcij in nižanja dobav našega premoga. Nadalje je deputacija ponovno in menda slednjič opozorila vse odgovorne činitelje, da vsaj v zadnjem hipu, ko se bo sklepalo o novem odjemu premoga, da tudi slovenskemu rudarju živeti. Gre za življenje deset in deset tisočev slovenskih rudarjev in njihovih družin, ki s takim delom in zaslužkom, ki ga ima danes rudar s svojimi 6—7 delovnimi dnevi, oziroma 14 dnevi na mesec, ne more ne živeti ne umreti. Zato je deputacija želela, da dobijo slovenski rudniki nazaj vsaj ono, kar so imeli do aprila meseca lanskega leta, ker bodo v drugem primeru sledile ponovne redukcije in celo ustavitve dveh obratov, v Kočevju in Zagorju. Depu-

tacija je obiskala ministra za šume in rude, za socialno politiko in notranjega ministra, ki so vsi obljubili pomoč. Deputacija je bila tudi pri generalnem direktorju železnic, pri njegovem pomočniku g. Cugmusu in šefu strojnega oddelka. Deputacija je storila vse, kar je bilo v njeni moči. Ali bo uspela ali ne, bo pokazala bližnja bodočnost. Baje so se obravnave že pričele in pričakujemo, da bodo uspeli v našo zadovoljnost.

Tov. Ustar je stvarno razložil na članskem sestanku ves potek teh intervencij, vendar je članstvo opozoril, naj si ne dela iluzij prej, ko bomo videli gotov uspeh. Sestanek je bil dobro obiskan.

Zagorje ob Savi. Novi odbor, ki smo ga izvolili na letošnjem občnem zboru, se je konstituiral takole: Predsednik Kovač Davorin, podpredsednik Drnovšek Hinko, tajnik Ustar Vinko, blagajnik Flere Franc, blagajnikov namestnik Suštar Franc, Bizjak Franc, odborniki: Mrgole Jože, Škrabar Peter za Loke in Jerman Tomaž. Nadzorstvo: Grčar Adolf in Zupančič Anton. V tem odboru ima lahko celokupno članstvo kakor tudi ostalo delavstvo garancijo, da bo vodil dosledno tudi vnaprej delavsko linijo. Zavisli pa napredek organizacije od nas vseh. Ne samo eden, tudi ne odbor, ampak mi vsi smo organizacija. Zato odločno v naši borbi naprej do zmage!

Tobačnemu delavstvu

S 1. aprilom 1936 stopi v veljavo »Pravilnik o pokojninskem skladu« stalnih monopolskih delavcev. Za ta pravilnik se je monopolsko delavstvo, zlasti pa delavstvo Tobačne tovarne v Ljubljani borilo že vso povojno dobo. Strokovna zveza tobačnega delavstva je v sklopu Jugoslovanske strokovne zveze poslala na merodajna mesta nešteto vlog, spomenic in resolucij. Izvedla je po svojih delegatih tudi več osebnih intervencij v Beogradu in drugod. Nov pravilnik ni povsem zadovoljiv za delavstvo monopolskih podjetij, ker je upravičeno pričakovalo boljšega.

Za pokojnine, ki so določene po tem pravilniku, se bo zbiralo kapitalno kritje, tako da bo vsak stalni monopolski delavec oziroma delavka vplačeval(a) določene prispevke in si s tem pridobil zagotovilo sigurnosti pokojnine.

Prispevki so razdeljeni v tri razrede, in sicer plačajo v I. razredu 71, v drugem 59 in v

tretjem 47,50 din mesečnih prispevkov. Prav tolik prispevek bo za vsakega člana sklada plačevala uprava državnih monopolov. Temeljna osnovna glavica znaša 20 milijonov dinarjev, katero je dala z odobrenjem ministrstva financ uprava državnih monopolov. Ta glavica je namenjena za to, da se dokupijo leta onim delavcem in delavkam, ki bodo šli v pokoj že po uveljavljenju pravilnika, kakor tudi pozneje in ne bodo še plačevali celotnih prispevkov za dosego pokojnine. S tem je tudi rešeno vprašanje, ki je mlajše delavce v monopolskih podjetjih razburjalo, češ da bodo oni s svojimi prispevki dajali pokojnine tem, ki bodo šli predčasno v pokoj. Pravica do pokojnine se doseže po 35 letih zaposlitve z dovršenim 65. letom starosti. Ko se nestalni delavci prevedejo za stalne, se jim sme prišteti v stalnost samo pet službenih let. V Tobačni tovarni v Ljubljani bo pri tem prizadeto večje število delavstva, ki

Delavska mati

(Za krščanski materinski dan 25. marca.)

Kako grôbo in krivično prezirana je večkrat krščanska zakonska delavska mati. Pomilovalen posmeh na ustnicah od opolzkih strasti izpitvenih obrazov ali od lagodne lenobe tolstih lic — je njen delež. Še celo iz lastnih delavskih vrstnikov in vrstnic pride tako uničujoč in porazen »pozdrav«.

Zelo jo boli; to, takó preizkušeno delavsko mater.

Pa se mi zdi, da je z njo takó, kot je bilo z izraelskimi materami, ki so bile srečne same v sebi po svojem materinstvu, ker so upale, da morda le katera od njih postane Odrešenikova mati.

Tudi marsikatera kršč. delavska mati v svoji bolešti vendarle trdno upa: »Morda pa bo sad mojega telesa bolj srečen in bo morda še druge pripeljal k sreči in notranjemu miru, po katerem hrepenimo...«

In se žrtvuje in sprejme in nosi materinsko težo, ker ve, da v tej materinski dolžnosti — ni sama.

Kakor svetla luč in zvesta vodnica gre pred to dobro in preizkušeno delavsko materjo: Marija — mati Odrešenikova. Tudi Mati-Devica, ki je spo-

čela od sv. Duha, je morala doživljati srečo svojega materinstva v bridkosti. Tudi prezir je morala prestajati — Ona najčistejša! Saj veš, v oni sveti noči v Betlehemu. Še Jožef — čisti ženin je v dvomu trpel. Ker pa je bil »pravičen, je ni hotel osramotiti; sklenil jo je skrivaj odsloviti«. (Mt. 1, 20.) Prepričan je namreč bil o Marijini nedolžnosti, zato je ni hotel naznaniti sodišču in jo tako javno osramotiti. Sklenil pa je zaroko na skrivaj razdreti s tem, da bi dal Mariji ločitveni list, ki bi ga podpisali on in dve priči, ne da bi v njem naznačil vzrok ravnjanja.

In tako je Marija Mati-Devica morala trpeti v materinski sreči še bridkost zapuščenosti od najbližjih.

Dvom pa je bil po božjem razodetju Jožefu odpravljen. Zgoditi se je moralo, kar je Gospod po preroku napovedal: »Glej, Devica bo spočela in rodila Sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami.« (Mt. 1, 23.)

Tako je morala Marija v svoji skrivnosti trpeti. Zato je vredna, da jo časti tudi krščanska delavska mati v svoji materinski skrivnosti.

Prečudovita je ta skrivnost poštene delavske matere: Vse vzame nase za sad svojega telesa; tudi prezir!

Pa ravno v tem je njena moč in njena veličina!

Vsaki dan srečavam matere. Pa niso vse enake. One, ki Matere Marije ne poznajo, so prepogosto nesrečne: nadležno breme nosijo... Mnoge celo Herodijade postanejo. In njihova čast in sreča in mir: vse to je uničeno. Živi grobovi postanejo... Njihovi obrazi so pobeljeni grobovi...

Toda še so in še srečavam matere, ki so v vsej svoji bedi ponosne na to, da so: matere. Trpljenje je pred njimi, žrtve vsaki dan na vrsti. Ali Mati sedmerih žalosti je njihova tolažba in moč in zmaga!

Še verujem v čast materinstva kršč. delavske matere. Strupeni duhovi materialističnega ozračja, ki ga kapitalizem razširja in komunizem požira, ne bodo uničili kršč. del. matere, ki se bori z božjo postavo za svoj stan in za človeške pravice in človeško dostojanstvo!

Odkrijte se vsi — tudi vi nenaturno in krivično živeči — lažiljudje, pred veličino zakonskih krščanskih delavskih mater, katerih sadovi bodo z božjo milostjo okrepljeni — lomili okove krivic materialističnega nazora!

Stvarnik vesoljstva, predobri Oče z Marijo, Materjo krščanstva — ohrani to našo preblogo delavsko mater!

Viktorijan Demšar.

so že sedaj nad 10 let začasni, oziroma sezonski.

Mesečna pokojnina po 35-letni službeni dobi bo znašala v I. razredu 900 din, v II. razredu 750 din, v III. razredu 600 din. Pravico do osebne pokojnine pridobi član sklada že po 10 letni zaposlitvi v svojstvu stalnega delavca in znaša v I. razredu 360 din, v II. razredu 300 din, v III. razr. 240 din. Za vsako nadaljnjo polletno zaposlitev se ta pokojnina zviša še za 1%. Pravico do rodbinske pokojnine pridobi član že po 5 letih članstva. Pravilnik dalje določa pogrebne in višini enomesečne pokojnine. Dalje odpravnino vdovi in vračanje vplačanih prispevkov. Članom, ki bi iz kateregakoli razloga pred upokojitvijo zapustili delo v monopolskem obratu, se vplačajo prispevki v odstotkih.

Člen 35. omenjenega pravilnika se glasi: »Vsi stalni delavci, ki so na delu v monopolskih ustanovah, postanejo člani sklada z dnem, ko stopi ta pravilnik v veljavo. Leta stalnega in začasnega dela se vračunajo vsem stalnim delavcem po matičnih knjigah; vse prispevke in vloge za ta čas pa pokriva uprava državnih monopolov z vplačano glavnico 20 milijonov din.«

Zelo važen člen za vse one delavce in delavke, ki imajo že nad 35 in celo nad 45 letno zaposlitev in bodo šli v pokoj takoj, ko stopi v veljavo novi pravilnik, je člen 37., ki se glasi: »Pokojnine oseb, ki so bile upokojene pred uveljavitvijo tega pravilnika, kakor tudi pokojnine oseb, ki se upokojuje do 31. marca 1937, se izplačujejo v breme proračuna uprave državnih monopolov, iz partije in pozicije, iz katerih se izplačujejo pokojnine in podpore.«

Ta člen jasno pove, da se vsem tistim delavcem oziroma delavkam, ki bi šli v pokoj pred 1. aprilom 1937, ne bodo izplačevale pokojnine iz penzijskega sklada po novem pravilniku od 1. aprila 1936, ampak iz rednega proračuna uprave drž.

Lep občni zbor kranjske skupine

Kranjska skupina je v nedeljo, dne 1. marca, polagala račune svojega dela v preteklem poslovnem letu. Izbrana poročila odbornikov so bila soglasno sprejeta. Iz poročil je bilo razvidno, da je skupina v preteklem letu napredovala, ne samo številčno, ampak tudi vzgojno. Skupina se dobro zaveda, da potrebuje kremenitih značajev, zato se je v preteklem letu z vsó silo vrgla na to, da vzgoji v svojih vrstah prave delavske značaje, kar se ji je tudi v veliki meri posrečilo. Za skupino je to najboljše poročilo, da bo tudi v bodoče napredovala, ter s tem tudi celotni delavski pokret v kranjski okolici. Tov. Rozman Joško iz Ljubljane je kot zastopnik centrale v svojem govoru podal žalostno sliko razmer tekstilnega delavstva. Tuberkuloza — delavska bolezen — najbolj razsaja v vrstah tekstilnega delavstva. V številkah je jasno pokazal vse grozote, ki jih ta bolezen prizadene delavskemu stanu. Omenjal je tudi, koliko gmotnih bremen mora delavstvo nositi na svojih ramah ravno zaradi bolezni, katero najbolj pospešuje današnji kapitalistični gospodarski sistem. Vse naše stremljenje in delo mora iti za tem, da vse delavstvo organiziramo, da tako lahko kot celota zahtevamo svoje osnovne pravice. Nadalje je dr. Simončič omenjal, koliko davka plačujejo kranjske tovarne, in da je to težko prisluženi denar našega okoliškega delavstva. Zato ni zadosti, da se delavstvo samo strokovno udejstvuje, ampak da mora po svoji strokovni organizaciji zahtevati rešitev političnih vprašanj, koder je delavstvo najbolj prizadeto. Nato je dr. Šilar v imenu nadzornega odbora predlagal, naj se da staremu odboru razrešnica. Predlog dr. Šilarja občni zbor enoglasno vzame na znanje. Nato so se vršile volitve. Predlagana je bila od strani članov samo ena lista, ki je bila enoglasno sprejeta. Ker se je delo skupinskega odbora zelo pomnožilo, se je število odbornikov v letošnjem letu za nekaj članov povečalo. Predsednik Tomažič Jožef, podpredsednik Benedik Martin, tajnik Pestotnik Janez, blagajnik Mejač Franc, gospodar Smuk Lado. Odborniki: Rode Franc, Arnshek Ivan, Šilar Anton, Ciperle Lovro, Bérčič Mirko, Nadzorni odbor: Götz Rudolf, Kristanc Franc, Pravst Manca. Razsodišče: Zirovnik Franc, Tomat Vili, Polak Albina. Širši odbor: Jerovšek

monopolov. Radi tega je nastala med tobačnim delavstvom bojazen, da oni, ki bi stopili v pokoj po 1. aprilu 1936, ne bodo prejeli takih pokojnin, ki jih določa novi pravilnik. Smatramo, da je taka bojazen odveč, ker člen 35. pravilnika določa, da postanejo vsi stalni delavci in delavke člani tega penzijskega sklada, ki so na dan 1. aprila 1936 v službi v monopolskih podjetjih. Če bodo torej postali člani pokojninskega sklada, je samo po sebi razumljivo, da bodo, ko stopijo v pokoj, prejeli pokojnino, ki je določena za člane sklada v pravilniku. Očividno je uprava državnih monopolov v nov pravilnik postavila člen 37. le zato, da bi se že takoj v začetku preveč ne obremenil nov pokojninski sklad, ker je predvideno, da bo v letu 1936 šlo v pokoj nekaj sto monopolskih delavcev in delavk. Samo v ljubljanski tobačni tovarni bo okoli 300 delavcev in delavk, ki imajo 35 in celo nad 45 let službe.

Pri tolikem številu upokojencev bi 20 milijonska osnovna glavnica zadostovala komaj za dve leti. Vsekakor pa je treba previdnosti glede člena 37. Prav zato opozarjamo vse one, ki bi po 1. aprilu 1936 želeli stopiti v pokoj, da se ne prijavijo za pokoj, dokler uprava državnih monopolov, odnosno ministrstvo financ, ne da popolne jasnosti k členu 37., to je, zagotovilo, da bodo vsi, ki bodo postali s 1. aprilom 1936 člani sklada, sigurno prejeli nove pokojnine, tudi če gredo v pokoj pred 1. aprilom 1937.

Vsi tobačni delavci in delavke, ki imajo že nad 40 letno zaposlitev, so baš zaradi tega vztrajali toliko časa v delu, ker so čakali izboljšanja pokojnin. Da bi sedaj, ko so to vendarle dočakali, izgubili pravico do teh pokojnin, bi bila to taka krivica, da uprava drž. monopolov nikakor ne sme prevzeti odgovornosti zanje. V gornjem smo pojasnili le glavne in najvažnejše določbe novega pravilnika. K ostalim določbam se bomo povrnili pozneje.

Ivan kot predsednik strokovnega odbora, Cegnar Mirko kot predsednik Mladinske zveze, Sekne Mihael kot predsednik šenčurskega pododbora, Robežnik Ivan kot predsednik šmartinskega pododbora, Žagar Anton kot predsednik predvorskega pododbora, Bizjak Jože kot predsednik mavčičkega pododbora. Nadalje so bili v širši odbor tudi izvoljeni: Zeni Ivan, Štrukelj Just, Jenko Jože in Opeka Viktor. Kot delegati za občni zbor centrale so bili izvoljeni: Pestotnik Janez za Kranj, Bérčič Mirko za Stražišče, Sekne Miha za Visoko, Kristanc Franc za Kokrico, Cegnar Mirko za Primskovo, Zirovnik Franc za Voglje, Robežnik Ivan za Stražišče, Benedik Martin za Struževo, Zeni Ivan za Besnico, Pravst Manca za Hrastje, Zorman Rudolf za Šenčur, Žagar Anton za Predvor, Kalan Franc za Voklo, Šilar Jože za Stražišče, Vidmar Alojzij za Šenčur in Sajevec Anton. Pri slučajnostih je tov. Pestotnik navzoče bodril k vztrajnemu in skupnemu delu tudi v bodoče.

Občni zbor je bil prava manifestacija kršč. soc. pokreta v kranjskem okraju. Delavstvo se osamosvaja od vseh najrazličnejših vplivov in prihaja v stvarno strokovno delo, ki daje popolno jamstvo za doseg lepših dni našemu delavstvu.

Popravek na notico »Slovenca« pod naslovom »Šentjanski rudarji v boju« z dne 3. marca 1936, št. 52. Podpisani vljudno naprošam uredništvo »Delavske Pravice«, da blagovoli priobčiti sledeče:

O spojitvi bratovske skladnice s SUZOR-om je na sestanku 1. marca t. l. v Krmelju govoril zastopnik podjetja g. Zupanc, ne pa jaz. Jaz sem na tem sestanku govoril le o sanaciji bratovskih skladnic po predlogu Delavske zbornice, oziroma po predlogu Glavne bratovske skladnice, da se ta osnutek, ki leži v ministrtvu že od l. 1932, čimprej uzakoni.

Za gornji popravek sem prosil uredništvo »Slovenca«, pa žal ni bilo popravljen. Obžalovati moram, da se ne popravi ono, kar je radi pravilnega tolmačenja popravka potrebno. Križnik Filip.

Pridobivajte novih naročnikov!

Drobne vesti

Proračun za l. 1936/37. je Narodna skupščina sprejela s 185 proti enemu glasu.

Finančni zakon je sprejela skupščina zaeno s proračunom. Določa med drugim, da se smejo za področja posameznih banovin ustanoviti **kmetijske zbornice**. Izpremeniti se sme zakon o učbenikih. Najeti se sme 25 milijonov posojila za nove bolnišnice. Vlada sme izdati nove politične zakone: zakon o volitvah, zakon o zborih in posvetih in zakon o tisku. Zgraditi se sme železnica **Črnomelj — Vrbovsko**. **Pokojninsko zavarovanje nameščenec** se sme ustanoviti v celi državi s samostojnimi nosilci zavarovanja po banovinah. — Da bi se vse to tudi uresničilo!

Atentatorjeve soudeležnike-poslance je skupščina izročila sodišču. En poslanec je pobegnil na Češkoslovaško in se zahteva njegova izročitev. Sedaj je zaprtih vsega 10 poslancev.

Predsednik vlade Stojadinović je prejel čestitke k srečnemu izidu poskušene atentata tudi iz inozemstva. Čestital je tudi Mussolini.

Senat je pričel zasedati in razpravljati o proračunu. Sedaj ga pretresa ožji odbor.

O strankarskih patrijarhih in vladikah je govoril minister Janković na shodu v Belgradu. Tako je nazval svoje bivše somišljenike-radikale, ki so pristopili v JRZ, pa so se pozneje skujali in sedaj znova prihajajo na dan s svojo staro »Narodno radikalno stranko«. Te dni so razširili letak, v katerem javljajo narodu, da so ministri dr. Stojadinović, Janković in Cvetković izključeni iz radikalne stranke in naj jih zato narod ne sluša več.

Direktor kovnice v Belgradu Bošković in njegov knjigovodja sta »izdelala« 6000 petdesetakov. Policija ju je prišla, še preden se jima je posrečilo spraviti večje količine v promet. Bošković je iz »ugledne« belgrajske družbe in ima tudi mnogo prijateljev-politikov.

Podpisnice lokarnske pogodbe, razen Nemčije, so se sestale v Parizu. Sklenjeno je bilo samo to, da se sestanek nadaljuje v Londonu. Francija je postavila že od kraja zahtevo, da Hitler izprazni Porenje — nato pa se bo šle možno razgovarjati o njegovih »ponudbah«. Belgija izjavlja, da s svoje strani ni prav nič zakrivila, kar bi moglo dati Hitlerju povod za zasedbo Porenja. Ona ni sklenila pakta z Rusijo in sploh z nikomer. Angleži hočejo kot vedno, kadar se Nemci in Francozi ravšajo, biti jeziček na tehtnici in si nadevajo nekako posredovalno vlogo. Skušajo pa seveda izrabiti razmere, ki so nastopile s Hitlerjevimi udarom — proti Italiji, s katero si prav sedaj urejujejo račune na abesinski koži. Tu so namreč bili dosedaj jeziček na tehtnici — Francozi. Torej mnogo in zapletenih računov je treba rešiti. Francija grozi z izstopom iz Društva narodov, če se ne bodo uvaževale njene zahteve.

Tudi svet Društva narodov se je preselil iz Ženeve v London. Dosedaj pa tudi z njegovo pomočjo še ni prišlo do nikake jasnosti. Hitlerja skušajo pridobiti, da pošlje na zasedanje odposlanca. Vendar je ta odgovoril, da ga bo poslal samo pod pogojem, da se obenem o kršitvi lokarnske pogodbe razpravljalo tudi o njegovih mirovnihih ponudbah. Porenje da so zasedle nemške čete samo »simbolično«, ker znaša njihovo število le nekaj nad 30.000. Angleško časopisje pa poroča, da ima Hitler v Porenju že okoli 250 tisoč mož in da prihajajo še vsak dan nove čete.

V Avstriji pod mirno zunanjo površino močno vre. Režim ima proti sebi še vedno oba stara nasprotnika — narodne socialiste in socialne demokrate. Nič niso pomagali kanoni in puške, ne ječe, ne koncentracijska taborišča, nič ne pomaže, da vlada neprestano z ognjem in mečem bije po svojih nasprotnikih — prepričanje je močnejše kot bič. Te dni so pozaprli novo garnituro narodno socialističnih voditeljev. Ena socialdemokratska garnitura pa stoji pred sodniki — obtožena veleizdaje. Vlada zahteva zanje smrtno kazen, ker so nezakonito organizirali stranko.

Laško. Mladinska zveza, skupini Laško in Rečica sta nameravali 22. marca prirediti delavski dan s celodnevniim sporedom. Sedaj pa odpade popoldanska prireditev »Boštjan iz predmestja«, ter se bo priredila pozneje. Dopoldanski spored pa bo 22. marca, kakor je že bilo napovedano. Po prvi sv. maši bo v društveni dvorani (pri cerkvi) v Laškem delavska ura. Na dnevnem redu bodo govori, deklamacije in zborni nastop. Tovarjši vabljeni!